

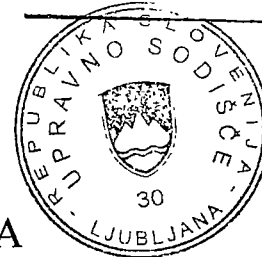
UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRavno sodišče RS, LJUBLJANA

20.2. 2019

Podpis pristojne
sodne osebe:

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljale višje sodnice mag. Darinka Dekleva Marguč kot predsednica ter mag Jonika Marflak Trontelj in Liljana Polanec kot članici,

ob sodelovanju višje pravosodne svetovalke Martine Greif kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE, Trg OF 13, Ljubljana, ki ga zastopa Državno odvetništvo, zoper toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Dunajska cesta 22, Ljubljana,

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-51/2017/6 z dne 25. 4. 2017,

na seji **20. februarja 2019**

RAZSODILO:

- I. Tožbi se ugodi, odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-51/2017/6 z dne 25. 4. 2017 se odpravi in se zadeva vrne istemu organu v ponovni postopek.
- II. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki povrniti stroške tega postopka v znesku 285,00 EUR, v roku 15 dni od vročitve te sodbe.

OBRAZLOŽITEV

1. Prvostopenjski organ (tožnik v tem upravnem sporu) je v skladu z določbo petega odstavka 45. člena Zakona o medijih (ZMed) z elektronskim sporočilom z dne 27. 1. 2017 prosilcu () v zvezi z njegovo zahtevo, da naj mu sporoči, kateri tožilec vodi kazenski postopek zoper vrsto zdravnikov ter ime tožilke v zadevi , odgovoril, da sta zadevi v predkazenskem postopku in fazi preiskave ter da v teh fazah postopka zaradi interesov preiskave imen tožilcev ne dajejo, saj bi to lahko škodilo interesom preiskave.
2. Toženka je z izpodbijano odločbo pritožbi prosilca ugodila, izpodbijani odgovor odpravila in odločila, da je tožnik dolžan prosilcu v roku petih delovnih dni od vročitve odločbe posredovati naslednje dele dokumentov: - ime in priimek okrajnega državnega tožilca v izreku "Odredbe" št. SDT Tu 5/6/1/2014 z dne 12. 9. 2014; - ime in priimek nosilca spisa iz "print screen" ekranske maske elektronskega vpisnika št. Kt 9414/2015 (1. točka izreka) ter odločila, da v postopku reševanja pritožbe niso nastali posebni stroški (2. točka izreka). V obrazložitvi med drugim navaja, da tožnik ni konkretiziral, kako bi lahko zgolj podatek o tem, kateri tožilec vodi določeno zadevo, povzročil motnje pri delovanju organa oziroma kako bi lahko to škodovalo delovanju organa v konkretnem postopku. Tako zaključuje, da ni podan drugi pogoj za obstoj izjeme iz 11. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. V nadaljevanju se sklicuje na določbo tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ in poudarja, da so informacije, ki se nanašajo na vprašanje, kateri tožilec vodi določeno zadevo, brez dvoma povezane z opravljanjem njegove javne funkcije, zato skladno s tretjim odstavkom 6. člena ZDIJZ ne morejo predstavljati izjeme, četudi bi njihovo razkritje lahko predstavljalo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti organa. V zvezi s sklicevanjem tožnika na izjemo po 6. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ pa navaja, da ni izkazal, kako bi razkritje informacije škodovalo izvedbi konkretnega postopka kazenskega pregona.
3. Tožnik se z odločitvijo ne strinja in v tožbi med drugim navaja, da je bistvo odločitve o zavrnitvi dostopa do informacije, kateri tožilec obravnava konkretno zadevo v tem, da se ti družbeni, neogibni pritiski ne bi izvajali v najzgodnejših fazah predkazenskega postopka, ki je posebno ranljiva faza in zanjo veljajo posebna pravila in načela. Sicer pa že iz pritožbenih navedb prosilca izhaja, da do pritiskov medijev dejansko prihaja. Nesporno je torej, da pritiski obstajajo, državni tožilci pa so soočeni z njihovim odvrčanjem, kar predstavlja za tožilca oviro, prepreko oziroma motnjo in otežuje njegovo delo. O teh vidikih se toženka v izpodbijani odločbi ni opredelila. Izpostavlja tudi, da je nesprejemljivo enak kriterij uporabiti za informacijo iz predkazenskega postopka, kot za informacijo iz

upravne zadeve. Toženka z uporabo enakega škodnega testa v vseh primerih, ne glede na naravo zadeve in fazo postopka, posega v načelo enakosti in s tem sorazmernosti, saj neenake okoliščine presoja po enakem kriteriju. Sicer pa akt dodeljevanja spisov predstavlja akt notranjega delovanja tožilstva in kot tak torej ne predstavlja izvrševanja pristojnosti državnega tožilca, zato meni, da je toženka napačno uporabila določbo tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ v zvezi z 11. točko prvega odstavka te določbe. Opozarja tudi na naravo predkazenskega postopka in dejstvo, da se toženka v izpodbijani odločbi ni opredelila do izjeme po 5.a členu ZDIJZ. Poudarja, da je predkazenski postopek posebna faza kazenskega pregona, ki se opravi z namenom zbiranja dokazov in odkrivanja tako kaznivega dejanja kot storilca. Odkrivanje, zavarovanje in zbiranje dokazov je ključna naloga tega postopka. Zato je izjemnega pomena, da o vodenju predkazenskega postopka ve čim manj ljudi, saj bi lahko vplivali na omenjene naloge, zato zakonodajalec v Zakonu o kazenskem postopku (ZKP) za to fazo ni predvidel javnosti postopka. Sodišču predlaga, da tožbi ugodí, izpodbijano odločbo odpravi in zadevo vrne toženki v ponovni postopek. Hkrati zahteva povrnitev stroškov postopka.

4. Toženka v odgovoru na tožbo odgovarja na tožbene navedbe in predlaga, da sodišče tožbo zavrne.
5. Tožnik v dopolnitvi tožbe še izpostavlja sprejeto mnenje št. 9 Posvetovalnega sveta evropskih tožilcev, sprejeto v Strasbourgu 17. 12. 2014 (prilogi A3 in A4), iz katerega izhaja, da morajo biti tožilci neodvisni tako od izvršilne in zakonodajne oblasti, kot tudi od medijev ter da je že na mednarodni ravni vzpostavljen okvir, v katerem je zaradi zagotavljanja neodvisnosti tožilca medijem dostop do podatkov omejen. Pri tem ne gre spregledati, da to ni le zaradi varovanja interesov tožilca oziroma celotne tožilske organizacije, temveč zlasti v zagotovitvi takšnega okolja, ki omogoča odločanje brez pritiskov. Vzpostavitev takšnega okolja je predvsem v javnem interesu, hkrati pa tudi v interesu oseb, ki so udeležene v kazenskem postopku. Zmotno je stališče toženke v izpodbijani odločbi, da strokovnost, nepristranskost in neodvisnost državnega tožilca pri njegovem odločanju z javnim razkritjem njegovega imena ni prizadeta. Ti mednarodni standardi so bili namreč sprejeti zlasti z vidika zagotavljanja poštenega in zakonitega kazenskega postopka. Za zakonit in pošten kazenski postopek pa je ključna prav faza predkazenskega postopka. Dodatno pojasnjuje značilnosti prvih faz kazenskega pregona. Prav tako dodatno pojasnjuje svoje navedbe v zvezi s podano izjemo po 5.a členu ZDIJZ.
6. Stranka z interesom (prosilec) v odgovoru na tožbo odgovarja na tožbene navedbe in pritrjuje odločitvi toženke v izpodbijani odločbi.
7. Tožnik v pripravljalni vlogi z dne 25. 5. 2017 odgovarja na navedbe toženke v odgovoru na tožbo, v pripravljalni vlogi z dne 28. 6. 2017 pa odgovarja tudi na navedbe stranke z interesom v odgovoru na tožbo. Vztraja pri tožbi.

K I. točki izreka:

8. Tožba je utemeljena.
9. V obravnavani zadevi je sporno ali s strani prosilca zahtevani podatki, in sicer kateri tožilec vodi kazenski postopek zoper vrsto zdravnikov in ime tožilca oziroma tožilke v zadevi _____ predstavljajo prosto dostopno informacijo javnega značaja oziroma ali obstaja izjema po ZDIJZ, in sicer po 5.a členu tega zakona oziroma po 6. in 11. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, na kar se sklicuje tožnik v tem postopku.
10. Predmetni postopek je prvostopenjski organ (tožnik) vodil po ZMed, in sicer po določbi 45. člena tega zakona, ki omogoča dostop do informacij za medije.
11. Informacije za medije skladno s 45. členom ZMed so informacije, ki jih organi na lastno pobudo posredujejo medijem, in informacije organa, ki jih organ posreduje mediju kot odgovor na vprašanje in so vezane na delovno področje organa; informacije morajo biti resnične in celovite (prvi odstavek te določbe). Skladno z določbo petega odstavka tega člena organ lahko mediju zavrne ali delno zavrne odgovor na vprašanje, če so zahtevane informacije izvzete iz prostega dostopa po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja. Zavrnilni ali delno zavrnilni odgovor iz četrtega in petega odstavka tega člena se šteje kot zavrnilna odločba (osmi odstavek te določbe). O pritožbi zoper zavrnilno odločbo iz osmega odstavka, ki mora biti v pisni obliki, odloča organ, pristojen za odločanje o pritožbi po določbah zakona, ki ureja dostop informacij javnega značaja (deseti odstavek te določbe).
12. Iz upravnega spisa zadeve izhaja, da je toženka po prejemu pritožbe prosilca zoper zavrnilno odločbo tožnika, izdano v skladu s citiranimi določbami 45. člena ZMed, odločila z izpodbijano odločbo, ne da bi omogočila sodelovanje v tem postopku osebam, na katere se zahtevani podatki nanašajo, to je tožilcu oziroma tožilki, ki vodi kazenski postopek zoper vrsto zdravnikov in tožilcu oziroma tožilki v zadevi _____, da se opredelita do navedb prosilca in tožnika v tem postopku.
13. V obravnavani zadevi je namreč, kot že povedano, sporno, ali glede zahtevanih informacij oziroma podatkov obstaja izjema po ZDIJZ (5.a člen in 6. in 11. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ). V skladu s 5.a členom ZDIJZ organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na podatek, glede katerega je dostop v skladu z zakonom prepovedan ali omejen tudi strankam, udeležencem ali oškodovancem v sodnem, upravnem ali z zakonom določenem nadzornem postopku. Določba 6. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ pa določa, da organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na

podatek, ki je bil pridobljen ali sestavljen zaradi kazenskega pregona ali v zvezi z njim in bi njegovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi. Skladno z 11. točko te določbe ZDIJZ pa se dostop do zahtevane informacije zavrne, če se zahteva nanaša na podatek iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z notranjim delovanjem oziroma dejavnostjo organa in bi njegovo razkritje povzročilo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti organa.

14. Po mnenju sodišča bi bilo pri presoji, ali je podana katera od zatrjevanih izjem po ZDIJZ za dostop do zahtevanih podatkov, v konkretnem primeru treba upoštevati tudi (subjektivno) mnenje prizadetega tožilca oziroma tožilke glede razkrivanja podatkov o njegovem imenu in priimku v fazi predkazenskega postopka. To pomeni, da bi morala toženka tožilca oziroma tožilce, na katere se zahtevani podatki nanašajo, vključiti v pritožbeni postopek¹. To velja še toliko bolj, ker je toženka bistveno spremenila argumentacijo in stališča iz prvostopenjske tožnikove odločbe in pritožbi prosilca ugodila ter mu omogočila dostop do zahtevanih podatkov.
15. Kot že navedeno pa sodišče na podlagi podatkov upravnega spisa ugotavlja, da toženka tožilcev, na katere se zahtevane informacije oziroma podatki nanašajo, v postopku ni povabila k udeležbi. ZDIJZ sicer ne ureja vprašanja strank ali stranskih udeležencev v postopku. Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP) pa v 43. členu določa, da se ima pravico udeleževati postopka tudi oseba, ki izkaže pravni interes. Pravni interes izkaže oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi. Po drugem odstavku istega člena je pravna korist neposredna, na zakon ali drug predpis oprta osebna korist. Zato bi po mnenju sodišča toženka, kot že navedeno, morala k udeležbi v tem postopku povabiti tožilce, to je osebe, na katere se zahtevani podatki nanašajo (prvi odstavek 143. člena ZUP). Pri tem je pomembno izpostaviti, da ima posameznik pravico do zakonite obdelave svojih podatkov, kar izhaja tudi iz že navedene novejši sodne prakse tega sodišča.
16. Enako stališče izhaja iz sodbe Sodišča EU v zadevi C-201/14 z dne 1. 10. 2015, in sicer, da mora biti vsaka obdelava osebnih podatkov v skladu z načeli o kakovosti podatkov, kot je to določeno v 6. členu Direktive 95/46/ES o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, in ustrezati enemu od meril za zakonitost obdelave podatkov, ki so navedena v 7. členu te direktive².

17. Iz navedene sodbe torej izhaja stališče, da je organ dolžan posameznike, na katere

¹ Glej novejšo prakso Upravnega sodišča: primerjaj sodbe I U 1421/2015 z dne 26. 5. 2016, I U 84/2012 z dne 13. 6. 2010, II U 206/2010 z dne 7. 4. 2011, I U 637/2010 z dne 1. 9. 2010.

² 30. točka obrazložitve.

se nanašajo osebni podatki, obvestiti o prenosu teh podatkov³ in to izrecno v kontekstu izvrševanja pravice ugovora do obdelave teh podatkov, v obravnavani zadevi torej zoper njihovo posredovanje stranki z interesom (prosilcu). ZDIJZ te zaveze izrecno ne ureja, ima pa posameznik po 32. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) pravico zahtevati dopolnitev, popravek, blokiranje in izbris osebnih podatkov ter vložiti ugovor, v 34. členu pa je urejeno sodno varstvo pravic. Da lahko posameznik te pravice učinkovito uveljavlja, je po presoji sodišča, upošteva tudi stališče iz citirane sodbe Sodišča EU, treba posameznike v postopku po ZDIJZ obvestiti o nameravani obdelavi osebnih podatkov še pred njihovim razkritjem in jim omogočiti ugovor zoper nameravano obdelavo. To pomeni, da ima imetnik osebnih podatkov od takega obvestila neposredno pravno korist.

18. Ker je v konkretnem primeru o razkritju osebnih podatkov odločila toženka in torej izpodbijana odločba predstavlja pravno podlago za njihovo razkritje, je bila še pred odločitvijo o tem dolžna obvestiti osebe, na katere se ti podatki nanašajo in jim omogočiti udeležbo v postopku. Ker tega ni storila, je zagrešila absolutno bistveno kršitev pravil upravnega postopka po 2. točki drugega odstavka 237. člena ZUP.
19. Po povedanem je sodišče tožbi ugodilo, izpodbijano odločbo odpravilo zaradi kršitve pravil postopka (3. točka prvega odstavka 64. člena ZUS-1) in zadevo vrnilo istemu organu v ponovni postopek, v katerem je ta vezan na pravno mnenje sodišča glede uporabe materialnega prava in na njegova stališča, ki se tičejo postopka (tretji in četrti odstavek 64. člena ZUS-1). Ker je bilo tožbi potrebno ugoditi že iz gornjega razloga, se sodišče vsebinsko ne opredeljuje do tožbenih ugovorov, bo pa morala toženka v ponovnem postopku upoštevati tudi vse navedbe tožnika v predmetni tožbi in njeni pravočasni dopolnitvi ter morebitne navedbe strank z interesom (tožilcev, na katere se zahtevani podatki nanašajo in prosilca) ter po tako izvedenem kontradiktornem postopku o zadevi ponovno odločiti.
20. Tožnik je sicer v dopolnitvi tožbe predlagal tudi izvedbo dokaza z vpogledom v Rimsko listino z dne 17. 12. 2014 s slovenskim prevodom (prilogi A3 in A4), vendar glede na naravo odločitve in gornjo obrazložitev ta dokaz ne bi mogel vplivati na odločitev v zadevi. Bo pa ga morala upoštevati toženka v ponovljenem postopku. Sodišče je po povedanem v zadevi odločilo brez glavne obravnave, na nejavni seji na podlagi 2. alineje drugega odstavka 59. člena ZUS-1.

3 Primerjaj 34. točko obrazložitve sodbe.

K II. točki izreka:

21. Če sodišče tožbi ugodi in odpravi izpodbijani upravni akt, je tožnik v skladu s tretjim odstavkom 25. člena ZUS-1 glede na opravljena procesna dejanja in način obravnavanje zadeve upravičen do povračila stroškov postopkov v pavšalnem znesku v skladu s Pravilnikom o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu (Pravilnik o povrnitvi stroškov). Sodišče je zato tožniku priznalo stroške iz drugega odstavka 3. člena Pravilnika o povrnitvi stroškov v višini 285,00 EUR, in sicer ob upoštevanju prvega odstavka 8. člena Zakona o državnem odvetništvu. Zadeva je bila namreč rešena na seji, tožnika pa je zastopalo Državno odvetništvo.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 20. februar 2019

Predsednica senata:

mag. Darinka Dekleva Marguč, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe